

Nr 199.

Av herr **Norman**, om utredning rörande kostnadsfri insulinhandling för kroniskt sockersjuka.

Det allmänna ikläder sig i våra dagar stora kostnader för att på olika sätt ge hjälp och stöd åt medborgare, som drabbats av sjukdom. Särskilt beträffande sjukförsäkringen är syftet med statens bidrag att vara en hjälp till självhjälp. Bland andra är det dock en kategori av sjuka, som ej kan komma i åtnjutande av denna hjälpform, nämligen de kroniskt sockersjuka, som i unga år drabbas av sjukdomen. Sjukförsäkringen äro stängda för dem. Äro de medellösa, träder visserligen i alla fall det allmänna hjälpande emellan, men många även bland de små inkomsttagarna få själva bära de ökade kostnader, som sjukdomen dagligdags kräver.

Genom en ständigt fortlöpande insulinbehandling och noggrann dietföring kunna de ofta trots sjukdomen vidmakthålla sin arbetsförmåga och sålunda fylla sin uppgift i samhällslivet och produktionen. Men de äro på ett särskilt sätt handikappade. De ha många gånger svårt att tävla med de fullt friska om arbetstillfällena, särskilt ifråga om bättre avlönade platser, för vilka ofta erfordras fullt friskintyg. Med en mindre inkomst är ofta deras situation särdeles beklaglig. Insulinbehandlingen drager en ständigt återkommande kostnad, som torde uppgå till omkring tvåhundra kronor i medeltal per år. Den synnerligen noggranna dietföringen fördyrar dessutom deras levnadsomkostnader. Äro de hänvisade till att reda sig på egen hand, måste de spisa å ett diethem med dess dyrare priser, och även om de ha tillgång till föräldra- eller det egna hemmets stöd och hjälp, bli livsmedelskostnaderna för dem särskilt höga. En uppgift, att de direkta utgifterna för föda ställer sig omkring fyra gånger högre för dem än för övriga familjemedlemmar, torde ej vara överdriven.

Under sådana förhållanden tala goda skäl för att det allmänna på något sätt träder hjälpande emellan. Liknande motiv, som legat till grund för t. ex. blindhetsersättningen, torde kunna anföras. Liksom denna ersättning syftar till att kompensera den knappare inkomst, som man måste räkna med att de blinda kunna förskaffa sig i jämförelse med de seende, så synes skäl tala för att de kroniskt sockersjuka i någon mån kompenseras för sina ökade levnadsomkostnader. Närmast till hands torde då ligga att genom åtgärder från statens sida förmedla avgiftsfri insulinbehandling.

1931 års apotekssakkunniga diskuterade i sitt betänkande angående sänkning av läkemedelspriserna frågan om nedsättning av priserna för dem, som behöva varaktigt bruka läkemedel. Det allmännas kostnader för en rabattering ansågo de sakkunniga böra täckas från den av dem förordade läkemedelsfonden. De sakkunniga synas dock ej hava räknat med att insulinpreparaten skulle tillhöra de på detta sätt rabatterade läkemedlen, enär åtgärder för ett förbilligande av insulinet redan då vidtagits.

Då emellertid skäl tala för att insulinbehandlingen göres helt kostnadsfri för de sjuka, synes frågan böra göras till föremål för en utredning. Beträffande kostnadernas täckande torde apotekssakkunnigas uppslag förtjäna att övervägas. En annan tänkbar lösning är anvisandet av ett direkt statsanslag för ändamålet.

Jag tillåter mig föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning om på vad sätt och under vilka villkor kroniskt sockersjuka må kunna få åtnjuta kostnadsfri insulinbehandling, med vidtagande av de åtgärder, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 23 januari 1939.

David Norman.
